

schandelijk wat binnen dat zogenaamde theaterdecreet mogelijk is. Een voorbeeld van zinloze versnippering van een al te klein theaterbudget. Ik zou over Malpertuis niets mogen zeggen, omdat ik zes maand loon heb gekregen? Malpertuis heeft voor mij geen professionele basis, al heeft Bert De Spiegelaere wel getracht het tij te keren. De subsidies dienen om de ambities van een leraar waar te maken, die daar stukjes speelt. Soms goede stukken, soms met goede mensen, professionelen. Maar de man met zijn eerlijk ambities en gedrevenheid, verlangt niets beters dan "laat mij hier in mijn kelder zitten, tijdens mijn vrije tijd, na mijn lesuren". Huisvlucht is dat. Gesubsidieerde huisvlucht. Over de functie van theater praten, moet je daar niet doen. Wel antwoorden op de vraag: "ken je geen goed stuk?"

Brialmont

Dus toch liever met kleine structuren werken dan binnen grote gezelschappen?

"Ik denk dat wie uit die grote theaters stapt, op zoek gaat naar wat hij daar niet vindt. Er zijn er die niet zoeken maar daarom niet van talent gespeend zijn. Het zijn de zoekers die eruit stappen en het is jammer dat nooit iemand van overheidswege dat opvangt. Blijkbaar mag zich niets ontwikkelen, men wil het niet. Maar wie is die "men"? In Brussel heeft bijvoorbeeld Jeugd en Theater nooit gehoor gevonden of morele steun gekregen. Integendeel, toen Guus Bron met zijn schooljeugdtheater begon klampte de NCC (Nederlandse cultuurcommissie) zich daar aan vast. Jeugd en Theater, het Brialmonttheater zoals het later genoemd werd, werd uitgesloten. Waarom? Ik weet het niet. Het is duidelijk; men heeft het tegen personen. Men wil mij niet. We hebben tientallen vragen gesteld om gelijkberechtiging, om steun, om huisvesting, langs alle mogelijke wegen. Brieven werden meestal niet eens beantwoord."

Heeft dat te maken met uw directeurschap in de Beursschouwburg?

"Ik weet het niet. Na de KNS ben ik naar de Beursschouwburg gegaan en heb daar Jeugd en Theater, dat eventjes bij Toneel Vandaag was ondergebracht, mee naar toe genomen. Aanvankelijk waren er in de Beursschouwburg financiële problemen. Er was niet eens geld genoeg om de huur van

het gebouw te betalen. Fons Van Impe van het kabinet had een minister, Van Elslande, die kon luisteren, en die deed dan ook wat. Hij zorgde voor middelen. Na een paar jaar kon de zaal wat verbouwd worden en was een organisatievorm uitgewerkt. Hugo Meert was toen een prima medewerker. Iemand die van aanpakken wist en organisatietalenten had. Na die verbouwing was de tijd rijp om naar artistieke invulling te zoeken. Groeipolen te laten ontwikkelen. Daar stond een nieuwe generatie klaar, met Rik Hancké, Dirk Declair, Wim Meeuwissen, Herman Verbeeck. Maar het heeft niet lang mogen duren... Ik heb gepoogd dat verder te zetten in het Brialmonttheater. Maar de middelen ontbraken. Er was geen steun. Het gebouw deugde in feite niet. Bruikbaar, dat wel. Maar er was geen groei mogelijk. Toen we uiteindelijk toch in het decreet werden opgenomen en gesubsidiëerd, was er hoop om uit te breken. Maar op het lokale Brusselse vlak was geen medewerking, tenzij van franstaligen. De NCC heeft nooit meegewerkt. Ik ken die machinaties niet die zich op de achtergrond afspeelden. Ook voorzitter Weckx is geen goede vriend. Ik had destijds het toenmalige BKT van Johan Van der Bracht niet willen opnemen in de Beursschouwburg. We vonden dus geen uitweg uit dat Brialmonttheater, noch ruimtelijk, noch inhoudelijk, noch materieel. Dat klooster, waar we een zaal huurden zonder outillering, elektriciteit. Waar door een conventie niets kon of mocht verteld of getoond worden dat niet in overeenstemming zou geweest zijn met de kloosterlijke geplogenheden of denkwereld. Die situatie, die periode heeft voor mij te lang geduurd. Dan is Marc Steemans gekomen. Dat is niet helemaal gelukt, maar het was wel de moeite waard."

Toen kwam er wel een breuk in de werking, want het jeugdtheater verdween?

"Misschien is daar een diplomatieke fout gebeurd. Rik Hancké was destijds in de Beursschouwburg niet zover gegaan. Hij bleef ook voor jongeren actief. Maar met jeugdtheater zit je altijd met een rem. Een poort waar je niet doorgeraakt. Een kind is anders. Er zijn grenzen waar je niet over kan en dus maak je voor kinderen altijd theater dat een deel achterhoudt. We hebben daar in de Werkgemeenschap hard zitten aan werken. Er moet gezocht worden naar een andere vorm of

mededeling. En telkens die gevonden wordt, zeg je nog altijd, het is niet helemaal eerlijk. Dat is het probleem met kindertheater. Je probeert dat eventueel op te lossen door aan te sluiten bij een tijdsgeest. Zo zijn we ons bij het Brialmonttheater gaan inspireren op de werking van het Westberlijnse Gripsstheater. Dat vonden we goed, iets vertellen aan kinderen, over het werkelijke leven, spelmatig. Maar dan wil je verder, niet blijven stilstaan."

Is de Werkgemeenschap van de Beurs gegroeid vanuit de vaststelling dat je niet uitsluitend kindertheater kan brengen?

"Ik heb daar geen antwoord op. Publiek is niet in te delen in leeftijden en groepen. Een goede voorstelling is voor iedereen goed. Maar kinderen kunnen niet alles snappen. Alhoewel iedereen wel eens voor gesloten deuren staat. Ik ook. *De moed om te doden*, ik vind dat een goed stuk over een bepaald probleem, interessant, goed, het heeft kwaliteit. Toch is het theater in een zeer beperkte lijn. Een beperkte schuif. Het ontmoet een ruim publiek, het overweldigt. Dat alleen al is prettig. Maar ja, toch is het nog geen theater voor iedereen. Daar had ik het onlangs over met Dora vander Groen. Theater kan nog ruimer zijn, met nog bredere mededeling. Bij de mensen binnenkomen, bij iedereen, *dat* vinden, *die* snaar, *die* opening. Dan moet je iets te vertellen hebben. Dat moet met kindertheater ook zo zijn. Maar dat is een slecht woord, kindertheater. Er is alleen maar theater."

Hoe kwam dat verdwijnen van het Brialmonttheater als gezelschap aan?

"Dat Marc Steemans gekapt had met jeugdtheater was één van die (drog)redenen die aangehaald werden om het gezelschap helemaal te vernietigen. Dat staat zelfs in de brief met de motivering tot schrappen van de subsidies. Onafgezien daarvan vond ik het wel jammer dat Marc opgehouden is met jeugdtheater te brengen of geen poging gedaan heeft om dat verder te zetten. Nu was daar geen enkele afspraak over. Hij was vrij om te gaan doen met het Brialmonttheater wat hij wou. Maar hij wist natuurlijk dat de leefkracht van het Brialmonttheater heel sterk aan jeugd gebonden was. Het argument voor de Raad van Advies, of het Rekenhof, of gewoon de overheid, had kunnen zijn dat het Brialmonttheater van zijn 4 tot 4,5 miljoen inkomsten, die het maakte per seizoen, teruggevallen was op 300 000 frank.